NOTE DE VIZITATOR (II)

La Expoziția concursului de fotografii turistice

Pornesc apoi spre alte locuri.

...Imaginea se schimbă. Un drum asfaltat șerpuiește printre dealuri. Cineva s-a așezat obosit pe o bornă a șoselei, și-a scos haina și-și face vînt cu batista. De departe vin alți doi, îmbrăcați tot de oraș, obosiți și ei, vorbind arar, ca să-și gonească urîtul și singurătatea drumului. Au plecat într-o plimbare de dimineață și acum se întorc la Tușnad, în stațiune.

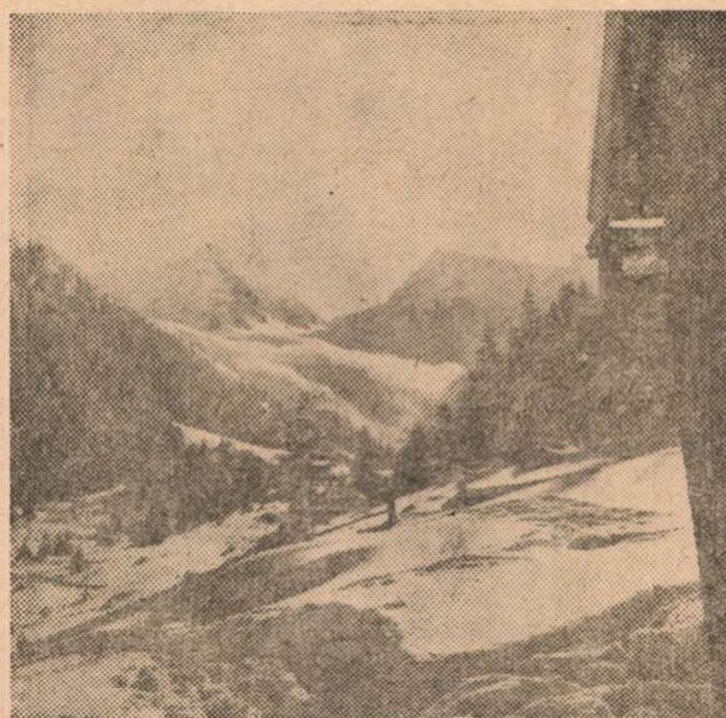
...Dar drumurile foiesc de turiști. Două grupuri s-au întîlnit chiar sub tablele de marcaj (ce întîmplare fotografică!) și privesc inscripțiile. Cineva le explică drumul. Apoi, desigur, se despart și fiecare își urmează calea.

...S-a înserat. O turmă mică se întoarce spre casă. O însoțesc doi ciobănași micuți cît două gămălii. Au trecut toți un podeț de lemn peste un pîrîu strălucitor în asfințit, ce-i însoțește parcă pe cei doi prieteni cu veselia lui copilărească, să le țină de urît în înserarea de sub pieptul sever al muntelui. Au ajuns la o punte îngustă, îngustă de tot, peste o apă și oile pornesc încet, una cîte una, cu capul în jos către unda limpede. Și așa cum pășesc, profilate pe cerul roșu ca focul, lîna lor albă e scăldată într-o pulbere sclipitoare de aur vechi...

...Au apărut munții! Și ciudățeniile lor. O plăsmuire monstruoasă a naturii de reliefuri crescute bizar ca niște degete ciuntite și diforme de stîncă. Poartă un nume și mai ciudat: Tigăile Ciucaș.

...Răsare soarele pe Ceahlău. Inmărmurit, drumețul harnic s-a oprit și privește măreția clipei. Intr-o liniște deplină, tainică, soarele își aruncă primele raze biruitoare. Umbrele nopții se retrag în adîncurile întunecate dezgolind treptat brațele uriașe ale munților, înlănțuite de nori. Și printre ei, se rostogolesc acum valurile gigantice, învolburate pînă în cer, ale unui fluviu de vată. Se mișcă majestuos, alunecînd lin, fără să tulbure liniștea deplină, ca o trenă întîrziată a nopții.

...Cascada Bîlea. Mă opresc să privesc și eu prăvălirea nebună a apei. De pe locul unde mă aflu peste rîpa adîncă, vuietul ei vine de departe. Se aruncă în gol, într-o

Premiul III: *Valea Sîmbetei. Foto* I. Hirschfeld — Orașul Stalin.

rostogolire fără început și fără sfîrșit. Am coborît aproape de locul unde șuvoiul atinge stînca. Pulverizarea înspumată a apei, îmbracă într-un voal străveziu blocurile uriașe, colțuroase și negre.

...Și brusc decorul se schimbă. Intr-o imagine de basm iarna a coborît la Roșia Montana peste o pădurice de mesteacăn. Zăpada pufoasă, așternută peste tot, n-are nici o urmă de vietate... Și deodată, lîngă acest tablou, tot așa de alb și de pur, o livadă înflorită de meri într-o gospodărie colectivă...

...Imi fuge gîndul la prietenul meu. Doi îndrăzneți s-au cățărat pe o față a muntelui de care nu mai frînghiile îi ajută să se țină. Unul din ei privește în jos, spre celălalt, care urcă. Privesc și eu și simt că amețesc. Trec imediat alături, la un tablou cu care nu m-am întîlnit pînă acum și care mă odihnește: apune soarele într-un decor maritim, stîncos și singuratic. Apele clipocesc lin, odihnitor ca o șoaptă...

Apoi mereu alte imagini, alte gînduri, alte emoții...

Și apoi numele! Numele locurilor au o nespusă poezie. Trăiește în fiecare din ele toată simțirea caldă a poporului nostru pentru locurile lui dragi. Pomenesc aproape fiecare de o clipă fericită, de o amintire veche sau de o întîmplare de demult a acestor locuri: „Curmătura Bucuriei", „Lacul Galeș", „Ucigașul", „Valea Iadei", „Lacul Zîmbitor", „Piatra Altarului" sau „Vînătoarea lui Buteanu"...

S-a terminat călătoria mea. Sînt obosit, copleșit de emoții. Pornesc spre ieșire. Lîngă bivuacul din hol mă opresc să mai privesc odată în urmă, după obiceiul turiștilor. Minunat! Lîngă mine dau cu ochii de o măsuță pe care stă deschis un caiet de impresii. Mă reped să scriu ceva. Dar în fața hîrtiei albe rămîn nemișcat. Ce-aș putea să redau în cuvinte din toate frumusețile acestea. Răsfoiesc la întîmplare. O frază scurtă îmi atrage atenția: „Minunată e patria noastră". Aș fi vrut să scriu și eu același lucru. Dar acum...

Cînd să plec îmi aduc aminte de promisiunea pe care mi-o fac în fiecare an. Dar de data aceasta m-am hotărît: „La primăvară, neapărat..."

D. MANOILEANU

Din activitatea comisiilor centrale

Conferința pe țară a Comisiei centrale de natație

Recent a avut loc un eveniment care trebuie să marcheze o cotitură în dezvoltarea natației noastre: conferința pe țară a comisiei centrale de natație. In mare măsură, analiza critică asupra activității natației în anii 1953 și 1954 și-a atins scopul. Atît raportul, prezentat de tov. Adrian Mirza, vicepreședinte al Comisiei Centrale, cît și mulți dintre cei care au luat cuvîntul în discuții au relevat progresul cantitativ și calitativ al natației noastre în cursul celor doi ani de activitate, ani deosebit de importanți, mai ales prin faptul că în acest răstimp au avut loc o serie de competiții internaționale mari, cu participarea înotătorilor și a jucătorilor noștri de polo. (Intrecerile sportive prietenești din cadrul Festivalului de la București, întîlnirile cu sportivii sovietici la Kiev și Tbilisi, cu cei bulgari la Sofia, Jocurile Mondiale Universitare de vară de la Budapesta, campionatele europene de la Torino). Aceste competiții, care au prilejuit înotătorilor, jucătorilor de polo și mai ales antrenorilor noștri un prețios schimb de experiență, au contribuit mult la ridicarea nivelului performanțelor natației noastre într-o serie de probe (mai ales la stilul bras și fluture) și la îmbunătățirea considerabilă a nivelului echipei reprezentative de polo. Raportul și discuțiile au scos însă în evidență și o serie de cauze care au făcut ca natația noastră să nu progreseze pe măsura condițiilor create și a posibilităților existente: insuficienta preocupare față de dezvoltarea acestui sport pe bază de mase, nivelul cu totul necorespunzător al natației noastre feminine, rămînerea în urmă a unor stiluri (spate), lipsurile din munca subcomisiilor și colegiilor (în special a colegiului de antrenori și a celui de arbitri), neînțelegerile dintre antrenori, insuficienta legătură a biroului cu membrii din provincie ai comisiei centrale și cu comisiile regionale, raionale și orășenești, inconsecvența în munca pentru crearea de noi baze sportive etc. De asemenea, insuficienta legătură cu secția C.F.S. a Consiliului Central al Sindicatelor și cu asociațiile sportive a dus la indiferența totală a unor asociații față de sportul natației.

Planul de muncă prezentat de biroul comisiei centrale prevede unele măsuri menite să ducă la remedierea acestor lipsuri. Măsurile de ordin organizatoric tind la îmbunătățirea activității Comisiei Centrale pe linia dezvoltării înotului în mase și a stringerii legăturilor cu toate organizațiile interesate în bunul mers al natației, pe de o parte, și cu comisiile locale de natație, pe de alta. Din planul competițional trebuie remarcată îmbogățirea programului competițional intern și, în special, orientarea spre masele de tineret, prin organizarea de concursuri ale S.M.T.C.F., ale școlilor, a concursului republican pentru copii, precum și prin organizarea concursului republican de juniori pe trei etape și a unui concurs de calificare la natație, pe patru etape. De asemenea, la polo, s-a îmbunătățit sistemul de disputare a campionatului republican, care se va desfășura în anul viitor pe două categorii, în funcție de valoarea echipelor participante, permițînd astfel nu numai ridicarea nivelului primei categorii ci și o participare mult mai largă. Pentru ridicarea nivelului performanțelor și îmbunătățirea muncii sportivilor fruntași, a antrenorilor și arbitrilor, au fost luate, de asemenea, o serie de importante măsuri. Reorganizarea comisiei centrale și hotărîrea biroului său prin alegerea de noi membri va însemna, fără îndoială, o chezășie a îndeplinirii sarcinilor noului plan de muncă al comisiei centrale.

Cu toate acestea, nici raportul și nici discuțiile n-au reușit să adopte un adevărat spirit critic și autocritic. Din raport situația a reieșit oarecum liniștitoare, cînd în realitate ea nu ne poate mulțumi deloc, iar o serie de lipsuri n-au fost analizate în adîncime. In general, și din raport și din discuții a lipsit spiritul de critică tăioasă, concretă, atît de necesar pentru îmbunătățirea muncii.

Comisia centrală de natație are datoria de a porni cu hotărîre la muncă pentru lichidarea tuturor lipsurilor existente în acest sport, pentru ridicarea natației noastre la nivelul impus de dezvoltarea generală a mișcării noastre sportive.

A trecut primul peste Polul Nord...

Valeri Cikalov... Vreți să cunoașteți povestea vieții lui?

S-a născut în primii ani ai acestui secol, în Vasilievo, un sat mărunt, așezat pe Volga. Și-a petrecut copilăria între șalupe și lotci și s-a împrietenit de timpuriu cu pescari sfătoși care-i povesteau năstrușnice povești pînă tîrziu, pe înserat, cînd balizele de pe Volga se aprindeau una cîte una.

A învățat la școala din sat și s-a arătat de timpuriu foarte bun la carte. Intr-o seară, pe cînd se întorcea de la școală, un paznic bătrîn care vizitase de curînd iarmarocul din Nijni Novgorod i-a povestit lui Valeri Cikalov că l-a văzut acolo pe un oarecare Utocikin, aviator, care făcea acrobații ciudate cu avionul, pentru distracția publicului de pe hipodrom. „Aș vrea și eu să știu ce simți cînd zbori" a spus micul Cikalov gînditor...

Pe urmă s-a dus acasă și a sărit „cu titlu de experiență", (!) de sus, de pe acoperișul casei, într-un troian de zăpadă. „Lucrul nu-i deloc înspăimîntător, spuse el celor de o seamă cu dînsul, îndemnîndu-i să facă la fel. Și în gînd își făcea socoteala: n-ar putea oare să sară de mai sus, de pe rîpă, tocmai de unde-i biserica, în zăpada de jos, bucită? N-ar putea oare să încerce mai mult, mai de sus?

Aceste gînduri care au încolțit prima oară în mintea sa de copil, par să fi călăuzit, într-un fel sau altul, acțiunile lui Cikalov toată viața.

Peste cîțiva ani, la școala flotei aeriene din Borisoglebsk, mînat de aceleași neliniști și gînduri de perfecționare, își înspăimîntă colegii și instructorii prin îndrăznelile sale...

„Dacă i se spunea: Fă un viraj de 60 de grade, îl făcea și după aceea se vîra într-unul de șaptezeci și cinci. Dacă i se spunea să facă „bucla morții" odată, el o făcea de trei ori... Dacă îl certau, el încrunta numai din sprîncene și răspundea ursuz: Da ce, credeți, că mă plimb cu căruciorul?

Se simțea în el, omul de pe Volga..."

Din cauza firii lui îndrăznețe și adesea indisciplinată, tînărul pilot Cikalov, deși admirat și sprijinit întîmpină multe greutăți. La un moment dat, a fost chiar silit să plece din armată.

Și atunci, ca să nu se despartă totuși de văzduhul care-i era atît de drag, intră în slujba „Societății pentru promovarea apărării" și plimbă călători, pe un avion de pasageri.

Am ajuns „birjar al aerului", spunea el cu tristețe soției sale Olga... Dar această situație, deprimantă pentru Cikalov, ia sfîrșit după oarecare vreme. I se analizează cazul, se constată că fusese totuși îndepărtat din armată pe nedrept, este reprimit în grad și, mai mult decît atît, i se încredințează o funcțiune cu adevărat pe măsura cunoștințelor și aptitudinilor sale: devine încercător de avioane la Institutul de Cercetări Științifice al Forțelor Militare Aeriene; de atunci pornește bătălia cu noile tipuri de avioane construite în țara sa. „Tupolev", „Grigorovici", „Polikarpov" sau „I 16", toate trec prin mîna lui.

Cu fiecare din aceste noi aparate, Cikalov duce o luptă plină de primejdii, supunîndu-le prin periculoase acrobații, la cele mai grele încercări...

Și de fiecare dată, după lupta grea dusă cu avionul în văzduh, Cikalov își aduce aparatul, liniștit, ca pe un cal nărăvaș bine strunit, din nou pe pămînt. Și totuși, Cikalov vrea să realizeze încă mai mult decît atît... „Aș vrea odată, spune el celor doi prieteni, aviatori și ei Beleakov și Baidukov, să fiu navigator într-un zbor de durată lungă..." Ocazia li s-a oferit peste puțină vreme. Pentru a încerca rezistența unui nou aparat, de tip cu totul deosebit, le-a fost încredințată celor trei prieteni aviatori sarcina de a face un zbor peste Arctica. Moscova — insulele Frantz Josef — Severnaia Zemlia — Petropavlovsk — Kamciatka — Marea de Ohotsk—Amur...

Atunci au luat cei trei aviatori primul contact cu lumea ghețurilor polare... Cînd s-au întors din expediția aceasta destul de grea, în care toți trei erau să-și piardă viața, ideea zborului, de data asta chiar peste pol și fără escală, ajunge unica lor preocupare. „Aduseră vorba despre pol. Beleakov le povestea că Polul Nord este singurul loc unde nu există timp, unde există o singură zi și o singură noapte pe an. Astrele cerești se deplasează orizontal față cu pămîntul și numai steaua polară, deasupra capului, lucește mereu... Acolo și timpul e altul, observă Baidukov. Zburînd peste Polul Nord omul trece în ziua de ieri... — Ar fi bine ca odată și odată să zburăm peste tundra din Canada, spuse visător Cikalov. Am citit mult despre locurile acelea. Un deșert fără capăt, cu cirezi de cerbi și sate rare de eschimoși..."

Visul lor, vis ce părea atît de îndrăzneț a devenit, mai curînd decît se așteptau, realitate. Sprijiniți și urmăriți de toată țara, de întreg poporul, cei trei aviatori primesc misiunea de a zbura din U.R.S.S. în America fără oprire, de a trece, deci, fără escală peste Polul Nord. Și în ziua de 19 iunie, anul 1937 cei trei aviatori trec peste punctul imaginar al Polului Nord, peste cîmpuri albe de gheață, peste care nici cînd pînă atunci nu trecuse vreodată un avion. După nenumărate ceasuri de încordare, mai tîrziu, după ce Arctica și Pacificul sînt lăsate cu mult în urmă și avionul aterizează nevătămat în Canada, Beleakov scrie simplu în jurnalul de bord: 16.20. Aterizaj la Vancouver. In aer, total 63 ore...

In America mai întîi și apoi la ei în țară li se face celor trei prieteni o primire triumfală. Totuși, după acest măreț succes fiecare se reîntoarce modest să lucreze din nou la locul său. Ca și ceilalți, Cikalov începe din nou să încerce avioane după avioane... Intr-o zi geroasă de decembrie el primește misiunea de a zbura pe cel mai nou tip de avion. „Aviatorul zbura cu precizie, făcînd un cerc pe traseul aerodromului. Indicatorul arăta o viteză foarte mare. Avionul poate să zboare și mai repede își spuse Cikalov și se bucură... Dar ce s-a întîmplat? Ce este? De ce scade atît de tare temperatura uleiului? S-o fi răcit motorul?" Deodată Cikalov își dădu seama că motorul, fiind înghețat, nu-l mai poate salva. Dar nu era încă motiv să-și piardă speranța. Pilotul zări un cîmp, un drumeag care dădea către șoseaua asfaltată. „Voi ateriza forțat acolo se gîndi el"... Dar tocmai atunci treceau drumul, venind de la grădiniță, un grup de copii... Atunci Cikalov viră, de data aceasta cu mînă sigură. Cu o forță grozavă avionul se izbi din plin de stîlpul de oțel care susținea cablurile de înaltă tensiune...

Și pilotul muri, în timp ce pe șosea, puțin mai departe, încă vesel, trecea nevătămat grupul de copii...

Aceasta e povestea viteazului pilot Cikalov... Vreți s-o cunoașteți mai îndeaproape? Citiți cartea despre viața lui, apărută de curînd la editura Cultură Fizică și Sport...

IRINA MARIN